

J. BUTEIKA

KALĖDOS

Minėdama tą didžiąją pasaulio metinę bažnytinę šventę — Kristaus užgimimo paminėjimą — mūsų spauda kasmet pamini ir, kaip tosios šventės, prisiliekant senų senovės papročių ir tradicijų, būdavo laukiamos, sutinkamos ir švenčiamos nepriklausomoje Lietuvoje. Ši kartą, nors labai suglaustai, norėjęs pasidalinti su skaitytojais kaip, kokiomis apeigomis, didžiąsias šventes — Kalėdas — švėsdavo mūsų broliai lietuvinkai Mažosioje Lietuvoje.

Mūsų broliai vakariečiai lietuviai šešis šimtmečius išbuvo vokiečių valdžioje, ekonomiškai išnaudojami, germanizuojami per dvarus, mokyklas, bažnyčias ir kariuomenę, tačiau dar XIX amž., ypač gyvenantieji buv. Rytprūsijų šiaurinėje dalyje ir Klaipėdos krašte, išsaugojo savo kalbą, papročius ir savitą kultūrą, kuri, kankuriais atvejais peržengusi teritorijos ribas turėjo reikšmės visos lietuvių tautos kultūrai. Užtenka paminėti vien K. Donelaičio ir Vydūno vardus.

Edvardas Gizevijus, iš kurio raštų šiem ramėnėliams medžiaga, buvo gimęs 1798 m. lapkričio 11 d. Elko mieste, inteligentų šeimoje. Jo tėvas, teisininkas, vėliau buvo perkeltas į Seinus apskrities justicijos taryboje pareigoms. Motina, gimusi Šubert, pastorius duktė, buvo aukštai išsilavinusi, kuri, deja, mirė Edvardui būnant tik dešimties metų amžiaus. Antrą kartą Edvardas tėvas vedė Gumbinės akcizų direktoriaus Benkendorfo dukterį, visai šaliaiškai išsilavinusią, nuoširdžią, protingą ir pareiškiančią moterį, kuri labai jautriai ir rūpestingai, religinėje dvasioje auklėjo našliukus (Edvardas turėjo dar ir seserį).

Gyvenant Seinuose, su tėvais Edvardui tekdavo dažnai būti bažnyčioje. Didinga Seinų katalikų šventovė, puošni savo vidumi, puikiomis liturginėmis apeigomis — procesijos, pagaunanti vargonų muzika, gražūs giedojimai — gliausiai įstrigo jauno Edvardo širdin ir, kaip daugelis tautinių tradicijų, papročių bei folkloro, kuo Edvardas ir suaugęs, baigęs aukštąsias mokslo, labai domėjosi, studijavo. Keliaudamas po kraštą — kaimus, vienkiemius, bažnytkaimius, ieškojo savyčios vietos gyvenimojais, užrašinėjo jų papročius, dainas, dainuokas, pasakas, priežodžius, mįsles ir t. t. Nemaža tos medžiagos išliko iki šių dienų ir ji ne tik nenustojė savo mokslinės vertės, bet pasidarė bibliografinė retenybė. Šia proga, čia pateikiama tik kas Ed. Gizevijaus užrašuose yra užfiksuota apie Lietuvos katalikų Kalėdinių papročius bei apeigas šeimose, kurių aprašymą jis pradeda kreipinui: — „Klauskite dabar, kaip senieji lietuvinkai dides šventės laikė. Kūčios vakare senieji žmonių nušutino ir tą vandenį ant šiaudų kūlio perpylė, paskui jie ėjo į sodą ir su tais šiaudais medžius aprašiojo, kad ant kitomet daugiau obuolių ir grūšių užderėtų ir kad raganos neateitų įškadą padaryti. Kūčių vakare tai gspadinė sakė: šianakt per visą naktį žiurvyrai turi degti; kas nor, gal gult, ir kas nor, gal imt knygas, (reikia: giesmynus, kuriuos tame krašte ir vokiečiai kaimiečiai vadino tiesiog „knyga“). Rytot rytą ant pšerčių bus pečenkos, dešrų, brangvyno, alaus, zupės“. Kiti liko per visą naktį būdri, skaitydami ir giedodami, kiti ir atsigulė.

Pirmą dieną Kalėdų rytot tai buvo obuolių ir puikaus pyrago

ant lentynos statyta. Tai tėvus kūdikius, kiek jo buvo, prikelė, jie turėjo nusiprausti ir apsirėdyti. Paskui tėvas juos sustatė pagal senumą, kad seniausias pirmutinis buvo, paskui antras, trečiasis kiek jis jų turėjo. Tai jis klausė pirmut seniausią: „Mano sūnau, paskaityk ką tu gali“. Tai kūdikis paskaitė, ką jis tik galėjo. Kai jis atliko savo skaitymą, tai tėvas, nuėmęs nuo lentynos, davė jam tą dovaną. Paskui kitą priėjęs klausė: „Ką gali tu skaityti?“ Tas nieko negalėjo skaityti, tai jis pradėjo vergti. Tėvs sako: „Mano kūdik, neverk: juk ir tu gausi dovaną, — ir jam paduod; tai bėga pas motiną, tai jo verksmas pro šalį, tai jis džiaugias, būk jis visai neverkė. Motina sako: „Juk aš girdeju, kodėl tu verki? A, kaip tu nieko negalėjai tėvui atsakyti.“ Galiausiai visi buvo linksmi ir pakajingi. Po pietų gspadorius sakė: „Kas nor eit į bažnyčią. (Tos apylinkės dvikalbės parapijose pamaldos lietuvinkams visada būdavo popiet), tas gal eit, mudu su gspadine galvijus apšersim ir pagirdysim“. Tai visi, kurie norėjo, ėjo į bažnyčią, ir antrą dieną vėl. Prieš vakarą jaunieji ėjo į šokių, kur muzikė buvo. Senieji arba svečią turėjo, ar patys viens pas kitą į svečius ėjo, ar pas kaimyną, ar pas brolį į kitą kaimą atlankyt. Daug ir į karkiamą ėjo branyno gert ir korts lošt. Seniausiose česuose mūsų tėvai apie kortas nieko nežinojo, iki kol nuo vokiečių turėjus lošimus išsimokino, kaip šopskups ir ubags. Ubags tai kūdikiams, ale šopskups tai gražus lošimas. Gilių aukštukas tai vyriausias, paskui pareina žalių aukštukas, paskui raudžių, ir būnų tas mažiausias. Po aukštukais žemukai ateina į tą patią eilę, ir paskui kulers, ta tas malduoja, kurs daugiausia trupus tur. Dabar tas, kurs pasakui dalininką sėda, tur išlošt, ir kad jis gal, tai jis trumpuoja; mažieji varo didžiulius. Tai vokieškas lošimas; ale vieną lošimą lietuvinkai patys išsimisljo, tą vadino išpeštinas. Kortos buvo į pungulį sudėtos, o vienas turėjo vieną kortą iš to pungulio ištraukt ir mučia (kepurė) nusiimt, nes ta korta yra jo pons. Dabar bus ta korta iškista tarp kitų. Bus sumaišytos kortos, ir jis pats tur nukelt. Dabar viens jį tur už plaukų, ir viens apverčia kortą. „Kas čia per farbas?“ — „Giles“. Tai šis jį už plaukų purto, sakydams: „Nekrėsk gilių“. Ant kitą kortą apverčia, raudžia. Tai šitas aną už ausies suka: „Čirvoneraš“. (Tas žodis lietuviskai visai nesuprantamas. Tur būt, kilęs iš sudarkyto lenkų kalbos posakio — czerwona roža). Kad žalią kortą apvertė, tai sakė: „Negerk žalių vyno, ne pons esi“ — ir jam taip smarkiai su delna iš apacių per burną braukė, ką jam ir kitą syk ašaros iš akių išėjo. Kad bugnų korta apversta buvo, tai jis jam su kumščia į galvą, sakydams „Bumbum!“ Vėl kortą apvertė, ir taip vis išvien, iki kol tą kortą apvertė, kur ans buvo ištraukęs. Tai jis jį apvertė už sprando, sakydams: „Pons parjojo, pasikloniok!“, ir taip jį lenkė, kad visas sprandas braškėjo. Tai yra tikras lietuviškas lošimas.

Visą dieną nuo Kalėdų iki Trijų Karalių mažai dirbo. Moters neverpė. Jaunieji ėjo kožną vakarą į jaunimą; tik kad subatos vakars atėjo, tai namie pasiliko. Šis jaunimas, arba vožynis, ėjo paeiliu pas kožną gspadorių. Čia nei muzikės, nei gė-

JURGIS JUODIS

AVE MARIJA

TOKS TAI IR GYVENIMAS ŽMOGAUS

Liudo Dovydeno novelė

Kaip jau Naujienose minėta, Pensilvanijoje gyvenantis rašytojas Liudas Dovydenas vėliausiai išleido jau nebe kelintą, bet gal kelioliktą (žiūr. Liet. Encikl. t. V, pusl. 145-6) savo kūrybos rinkinį, pavadintą „Pašiuropo mano velnias“.

Londono Nidos Klubo išleistoje 238 puslapių knygoje telpa 7 novelės: Žmogus ir žiurkės, Viršės, Paparčio žiedas, Pasiurp mano velnias, Toks tai ir gyvenimas žmogaus, Meno viršūnė ir Lygal.

Dovydenas savo įvairiausiomis temomis kūrinuose pasižymi Lietuvos kaimo buities ir lietuvių kaimiečių, nuo 1944 metų „DP“ stovyklose, o nuo atvykimo į JAV amerikonejančių lietuvių buities ir galvosenos bei jų

kalbos pažinimu ir visur — nepaisant vaizduojamų situacijų painumo, komiško ar tragikomo visuomet įnešimu humoro ir optimizmo (happy end), kas ypač patraukia skaitytojus ir verčia skaityti pradėjus knygos neperskaičius nebepadėti.

Žemiau sekančioje novelėje vaizduojamas lietuvių ateivių ateivių Pensilvanijos angliakasių gyvenimas, kurs autoriui ypač artimai pasidarė pažįstamas, kadangi jis pats su šeima gyvena Skrantono priemiestyje Clarks Summit ir su savo tautiečiais gražiai sugyvena.

J. Pr.

„Ar visą tėtį graban sudejom, mama?“ ėmė ir paklausė. Kiek jis tada ūgio turėjo? Gal driekėsi į dvyliktuosius, savo plonu kaklu, kaip uodas. Ir atsakė jam. Aš pati kalta: kaip akla varna, ėmiau puldinėti prie geležies, prie žvyro. Rūkas Dar tik šiepėsi aušra. Randu ranką su visa rankove... žandas su ausimi. Lekiu pagal geležį... vėl randu batą, o toliau — koją.

— Taip aš ir nemačiau, kad ir jo rūkė, bet kepurės, prie akmenų stovima. Žinia, jis viską matė, kad ir toks šatras, nebijo, išsėda akysna. Subariau: „Ar tu neisi namo!“ Jau ėjau pastūmėti; bet jis pats, kamuo lin susimetęs, pasileido šlaitu žemyn. Į rūką nuniro. O rūkas iš slėnio lustais kyla. Aš pati stoviu su kruvina vyro kepurė rankoj ir nežinau ka. Į rūką akis metu. O rūkė tu, žmogau, kur akis užkabinsi? Ir viskas ašaroj... Tokia gaila ant širdies užkrito, gi abiejų vaikas, juk jau jisai nutuokė, kaip su tėvu...

Ji pasakoją skubėdama, rūsti, save smerkdama. Abiejų rankų šūriškiais delnais, be nuovargio brauko melsvą nosinaite. Jos ne pirštai stori, kreivi, prasta skubėjimo, vienas prie kito nepriglaudžiami. Tokius pirštus įsigyja daržų ravėtojos, mūrininkai, skalbėjos.

Nutilusi ji dar atkakliau brauko melsvą nosinaite, susitraukusi į kuprą. Kaip nakčiai gatavas paukštis, retkarčiais lenkta nosimi knapsi prie rankų.

Ji atsitiesė, kiek pakreipusi galvą: — Namuose, po užberimo žemėmis, susodm vakare ant slenkščio abu. „Tu dabar, Rapolai, būsi šeimos galva“. Jis tyli ir atsargiai, sakytum, pirmą kartą katiukas, glaustosi. Aš gi sumėčiau, kad reik apsaugyti, kiek man numaniau tikra. Tur būt, sakau, mūsiškis, kaip visada, baisy maišą prisirinkęs angliu, visas sulenkintas po maišu, atėjo prie geležies. Tuo metu, anksčiau rytą, iš Skrantų traukiny (ta-

da vadinom poježu, treinu) riedėjo į Chicago. Ji praleidęs, matyt, metėsi ant geležies, skersai, o čia — čikagiškis, greitis, antromis geležimis riedėjo į Skrantus. Ar jis užmiršo, ar jis buvo srovės pagriebtas... — Susirinko artimieji, kiek čia mūsų kruta. Grabnešiai lėngvai neša... Mes, visi septyni: šeši sūnūs, ir aš pati, sekam iš paskos. Anie, mažyliai, ką gi, kicena, sijono pasigriebdami. o išis, vyriausias, taigi — Rapolas, vis stengiasi pagauti mano akis. Ir akys jo kaip tėvo, ir gilios mėlynai, ir klusios budriai. Taigi, kaip jau tarta buvo, po to visko sėdim ant slenkščio, danguj tiek žvaigždžių, nors rėk visu balsu, kad nukrėstum kokią.

„Mama, ar aš galiu verkėti?“ — tada jis, — Rapolas, mane klausia. Pažiūrėjau į žvaigždes ir visais penkiais pirštais gerkle suėmiau. Žvaigždės pradėjo lietuviškai kristi...

Dabar ji nutyla. Nelanksčiais dviem pirštais du kartą perbraukia per kaklą, pilkai raukšlėta. Vėl brauko nosinaite. Lyg gniužulą duonos nurijsi, timplėti visų kaklu ir atmeta galvą atgal. Galvą žilą, sausą. Žalsvų akių vokai užvirtę iš lauko, lyg pro trikampį žvelgia judrios akys.

— Tėvas sakydavo: „Lengviau molį sausą nuryti nei ašarą“. Ir vis pridurdavo: „Ašara nuryk... Kas viduje — Dievui ir veltinui žinoti“. Aš, pasakysiu, va, slėpiau ašaras nuo vaikų. Man regis, ašara jaunam — tai kaip žarija ant šilko — klauriai pradegina. Gal ne visai gerai, bet vis sakiau: būkit kietesni už geležį. Mat, va, kietam ir ant kelio sukritus tikriaus. Daug kas nubluko, susipainiojo, o tas vankas, žvaigždžių lietus, mano vyriausio klausinėjimais... beveik pirštu galiu paliesti. Pasakius man, kad jis bus šeimos galva, jis po kiek šnekos pradėjo stovesniu balsu kalbėti. Apsišluostęs akis, jis man ir sako: „Jei nereikia, tai aš neverksiu“. Dar po keleto akimirų jis klausia: „Ar visi žmonės turi savo žvaigždę? Tai kurį bus tėčio?“ „Reikia spėti, sūnau. Sako, pagal gyvenimą. Nekokia, jeigu gyvenimas nekoks. Kuri tikrai — nežinau“.

— Po mano atsakymo, regis, koks buvo vaikiškas pakaušis, jis apgailestauja: „Aš maniau, kad tu, mama, viską žinai... Ir aš augsiu, ir aš žinosiu, kuri tėčio“.

Kurį laiką moteris nutyla. Už sienos, kitam name, žvaliai suskamba stiklai pro atdarus langus. Ant sienos rėmuose kabančios liūdnai rimtas Linkolnas ima judėti. Taip pat kampe ant staliuko grafine virpa vanduo. Tai nuo traukinio, kuris slėniu ateina ir praeina. Kaskart garsiau girdis sausas geležies tarškėjimas, ir ims, rodos, viskas po dangumi virpti.

— Ir vėliau, paaukus, jo veidas tūj persimainydavo, kai tik prisimindavo tėvą. Gal po metų, kartą vakare ir vėl jis man sako: „Mama, ar aš galiu verkėti?“ Mat, išėjo kalba apie traukinių nelaimės. Kalta vaiko nenusaugojus, kalta. Gal jis visą gyvenimą, kol akis skirs duonos riekę į žvaigždę, regės visam savyje tai kruviną batą, tai žandą su „puse ausies“.

Jinai nutyla. Pavakario šilto tyloj dulsta geležinis dundesys — traukiny už kalnų. Dabar ji ūmai pakyla, kaip viduje spyruoklės pastūmėta, kairį petį pirmyn stumdama, palinkusi, nusukusi prie vandens. Kaip paukščio nagais, pirštus išplėtus, ūmai sugriebia grafina ir drebančią ranka prisipila pilną stiklinę, kurią meste užmeta praviurn burnon. Ji, nusišluosčiusi lūpas, kažin ką man mostu patrodė pro didelį langą matomąjį gatvę. Ten, po gatvės lempa,

sustojo trynio spalvos mašina. Išlipo ponis, paukščio plunksnomis ant skrybėlės, kažin kokį žvėrį persimetusi per pečius. Tai, tur būt, Trakimo duktė, iš Las Vegas. Ji ten, kalba mūsų miestą, iš laimėjusių ir pralaimėjusių uždirbanti šiltą dolerį — apartamentų raktais žvangindama ir gausų būrį merginų dažnai pakeisdama naujomis.

★

Išėjau į sodą. Seni medžiai po vasaros nakties žvaigždėmis kvepėjo jau drekstančiu lapu ir ankstyvaisiais obuoliais. Iš upės dugno vandens nuslidinti akmenukai čiužėjo po kojų. Jautėsi supamas lapijos kvapo ir švelnias čiužesio. Po senomis obelimis, atokiau nuo tako, baltavo suolai, mikielos rankos piaustytomis atratomis. Tie suolai žinomi mūsų mieste, Beverly, kaip antikinės senienos, Joe Kossik senelio padarytos, Kossik — graborių giminė, jau į trečią kartą perėjusi. Joe senelis Giebrilius vienu margu arkluku veždavęs angliakasių į šlaite, viršum kasyklų, išsibarščiusius kapus. Angliakasiai, salūninkai, ir laikrodininkai, ir šunų profesorė, kuri šunis dainuoti išmokydavusi, miss Joana Kennedy, būvę nuvežti lopiniuotu arkluku keliu be sugrįžimo.

Dabartinis, trečios kartos grandinė, Joe Kossik tebeina giminės pramintu taku: laidoja už tiek, kiek kas išgali. Joe kaimynai ir priešas Frank Pustelnick, turtingos žmonos paveldėjimu įdėjęs milijoniškas duris ir marmuro kolonas, laidoja miestą turtinguosius. Ant vartų miega du cementiniai liūtai, bet retai ant Pustelnick durų kabo vainikas. Ir turtingieji neskuba praėiti pro liūtus paskutinį kartą.

★

Atėjom mes lankyti čia paguldytą Piter Trakimą, Veronika vienmetį. Veronika mane pakvietė: „Petra Trakimą kažin ar kas beatlankys“.

Senesnieji besusitinka, užsilikusius draugus išlydėdami į anapus.

Aną savaitę prieš pietus lietuvių ir vėjuje palydėjom Jokubą Kirdeiką. Angliakas į muzikantą. Kalnus išraušęs, atgrosjęs vestuves, krikštynas, piknikus, išsitiesė, Kossik apskustas. Iš paskliausių tyščiančių šviesoj nusilenkė muzikantui, kurio pirštai po II-o karo suglaudė armonikos dummies.

Po obelimi sėdint, Veronika pamokančiai: „Nereikia per ilgai kramtyti duoną ir kalendorius pirkti. Ir aš, regi, kaip gerė rudenį sparnu palaužta, likau rugienoj, išskridusiųjų palikta. Apsidairiau ir sakau: surask, Veronika, atsiminimą, kapu nepri-dengto“.

Pro atdarus Tomgalio langus, pro obelių šakas ir lapiją atliūla judrus alasas. Jau drėgnoj žolėj prie akmeninės sienos sausai groja svarpliai.

Visiems po žvaigždėtu dangum išsitenka vietos.

★

— Parakysiu, gal jau buvo atsilėidę Trakimo kokie ten šriubvisam savyje tai kruviną batą, tai žandą su „puse ausies“.

(Nukelta į 2 psl.)

LINKSMŲ SV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ
linki visiems savo kostumeriams ir draugams

ZOLP'S MILLWORK
LIETUVIŲ ĮSTAIGA
MARIE ZOLP, Sav.

3554 South Halsted Street
Tel.: YArds 7-2576

LINKSMŲ SV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
linki savo klientams, draugams ir
pažįstamiems

A. G. AUTO REBUILDERS

3518-24 West 63rd Street

Tel.: 776-5888

Chicago, Ill. 60629

ANICETAS GARBACIAUSKAS, sav.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų

DOVYDAS P. GAIDAS

ir

GERALDAS F. DAIMID

EUDEIKIO KOPLYČIOS

4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

ŠVENTŲ KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ
PROGA SVEIKINA CHICAGOS IR
JOS APYLINKĖS LIETUVIUS

PETER KAZANUSKAS, Prezidentas

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

TOKS TAI IR GYVENIMAS ŽMOGAUS

(Atkelta iš 1 psl.)

žiu balsu ir tarė: "O tu, obalala, kogi tu atsidusai?" Ir mane to kia griauda, per visą kūną siurpuliu... Atsiminiau obelį tenai, kur mergička, eidama miestą, pusbačius persimaudavau. Ir, va, ašara man išsiriti. Nekenčiu ašarų. O ritaši. Gal to kia senystos valia.

Tyla. Savaima tylą ir mus pri-tildė. Lyg bijodama tylos, atsargiai kalba Veronika:

— Po tos tylos, kaip jam atsitikdavo. Trakimas metėsi pasakoti apie Rušeno vėjinį malūną. Tėn jis, tam vėjo malūne, po dideliais sparnais, tokiu parankiniu traukiniu, skruodys toks, valakinis, jau praplėkęs, rėžė sparną apie Rušeno Emiliją. Pažinau ir aš Emiliją. Žmogau, sakysiu, žiūrėk, laižykis ir atsidusk, ir tai nebus per viršų. Gražumo jai buvo. Palauk, apie ką dabar? O-o, taigi, tą vakarą, besėdint ant šito paties suolo, Trakimas ėmėsi pasakotis, kaip jis ten tam vėjo malūne. Kur tik rasdavę dulkių sluoksnėlių, ar tai ant lango, ar tai ant užsigulejusio maišo, ėmėsi rašyti: Emilija, Emiliuta, Emilyta. Ir sako Trakimas: "Negalėjau rankos suvaldyti, rašau ir dar kartą ir dar kartą rašau josios vardą. Nemačiomis, regiu, jos tėvas delnu trina miltuos parasytą dukters vardą. Trina delnu, kad ji šalin! Ir Emilija prašo nerašyti, nors ji man, kur su tikus, ims ir nusišypsos. Ir dar kaip nusišypsos! O josios tėvas išprašė many, o ją pačią verkiančią išdava. Į žmonas skruodžiui išdava. Kas mon daryti? Ir pakilau Amerikon. Ir va, Veronika, jau penkiosdešimt aštuntai Amerikoje, kur, gumą kramtant, išnyra žandikauliai, o dantistai šunų dantis sutaiso. Tai, va, Veronika, kodėl aš myliu šunis. Tikra yra tik viena meilė... šuniška. Kai aš susimąstau apie čionykštį žmogų, tai man reik labai pagarbiai manyti apie gyvulį". Tai pasakęs, Trakimas, sakytum mane smerkdamas, atsistoja nuo suolo ir gražiu, vyrišku balsu:

Užaugino man motinala, išnešiojo unt baltų runkelių.

— Ir nuėjo čiuziančiu žvyrų, obelų šakas pasisiekdamas. Likau ant suolo kaip avis, pusiau kirpta, pusiau pešta. Nuėjo pamūrėmis glaustydamasis, o man nei kaip Tomgalin eiti, kur visi pažįstami, nei vienai klnunksoti. Toks tai buvo Trakimas. Tų žmogau, nežinau, kas kada šaus jam galvon. Žiūrėdavau į jį, ir man rodėsi, jis per visų galvas žiūri kažin kur sau, savimi užsiėmęs. O kalba, susitinka, tai — kad reik susitikti, reik kalbėti. Taip

ir sūrado mano sūnus Rapolas Trakimą prie generolo Grantos akmens, šaltą su lesalu paukščiams... Taigi, kokiems paukščiams?

★

Žmonių rinkosi, dažnas priklaupdamas ilgokai žvelgė iš padilbų į gerai nuskustą (gal pirmą kartą jo gyvenime) liesą veidą, ploną, beveik permatomą nosį, paukščio snapą iškilusią. Trakimas buvo savita mūsų miesto žmogysta. Jį visi visur matė ir niekas niekur nematė. Vienišas, ūgiu ir žila galva prasiškęs, visada be kepurės, jis vaikščiojo gatvėmis, bet vis kažin kaip glaustydamasis pasieniais, užleidamas vietą gumos kramtytojams, save branginantiesiems pininkams, žūdiems jaunuoliams ir šunims. Šunis jis gerbė. Veronikai kartą prasitaręs, girdi, per šunų malonę gyvenu. Priviso šunų mylėtojų. Šunes irgi pajuto savo svorį. Koks mažas, kumščio dydžio, tempdamas savo pona, laikantį grandinės ar šikšnelės galą, stovinėja prie stulpo, prie sienos, prie jam patinkamo žmogaus kojų. Suva neturi ką daryti beveik prie kiekvieno stulpo, bet jo užpakalyje sekas nuolankiai su vėskiu sutinka. Atrodo, ir šuns savininkas kilsterėtų koją, palaikydamas draugystę šuniui.

Šunes beveik niekad nepraeidavo, sutikę Piter Trakimą. Trakimas švelniu balsu skubinosi pirmiausia prakalbinti šunį. Daug šunų vardų jis atsiminė. Mielų fabriko savininkę našlę Veintraub visada mustebindavo Trakimas jos septynių šunų vardų žinojimu. Juoku taria mieste, kad kartą ponai Veintraub patį užmiršusi šunų vardus ir tik Piter Trakimas, atrinkęs. Misis Veintraub, sutiko Trakimą, ilgai leidžia džiaugtis jos šunimis, kurių ji vedasi bent tris, keturis. Kasdien ji ką nors perka šunims; tada Trakimas stovi prie krautuvės durų, globodamas šunis, kol misis Veintraub, grįžta su pirkiniais. Už tai ji duoda retkarčiais visą penktuką, neužmiršdama priminti, kad jos jaunystėje už penktuką galėjai pirkti du puodukų kavos arba svarą arklenos. Kartais Trakimas su šuniu kalbasi lenkiškai, lietuviškai, angliškai. Trakimas kiekvieną mėnesį gauna tris čekius: du nuo šunų, vieną svaresnį iš Las Vegas, nuo jo vienintelės dukters. Providens miesto dalyje, kur dažniausiai maišosi Trakimas, jis būna greit draugų apsuptas, — dvi tris dienas ir šunes jo neranda. Jis būryje draugų, gal būt, tokių kaip jis, be kepurės, be kojinių, šiurkščiomis kaip rugienos barzdomis, geria ir rūko vieną po kitos cigaretes ir tyliai žiūri į lubas. Taip mąstantį sutruko Valter Sheshkunas, Michel Soskovski ar Thomas Mac Greven. Jie žino, po kiek stiklų kokiomis akimis Piter Trakimas žiūri į lubas, kada cigaretė priliptusi, užgesusi prie apatinės lūpos — ir tada jau gali prašyti paskolinti. Taip Trakimas išskolina trijų čekių mėnesines be vilties atgauti.

Po dienos kitos Trakimas pasirodo gatvėje, dar arčiau glausdamasis prie sienų, ant išgeltusio veido dygia žilą barzdą dažnai lyg slapčia paglostydamas. Ne kartą tokią dieną jie eina pas Veroniką Rapalionienę, striukiau vadinamą Rapal. Jis ilgai stovinėja prie durų, po storu uosiu, cagarę (jei turi) paslėpęs suglaustam delne. "Tai tu tenai vagis ar kokia kačerga!"

Po tokio Veronikos pasveikinimo Trakimas greitai smunka į naujas Veronikos Rapalionienės duris ir ilgai valosi kiau-rus batus. Beveik visada: "Tai kaip tu, Veronika? Ar tu tiki, kad karalienė Jadvyga mokėjo lietuviškai "Tėve mūsų"?"

Ir geroji Veronika atsilieps: "Ir Sveika Marija krėtė kaip iš rankovės. Buroką ar kopūstų skystimo?"

— Kas parankiau, Veronika!

— Gerai gaspadinei ir kačerga kupron paranku!

— žodžio tu neperki, Veronika.

— Ale užtat parduodu. Gerk kopūstų skystimą... į skerdžiaus sernėgą veidas panašus.

— Tai jau taip, Veronika.

Išgėrus, užkandus Veronika tars: "Duok man dešimt žaliųjų, kai bus riesta — rasi".

Trakimas, marškinius praskleides, tuoj suranda sutrintą dešimkę. Kartais jis ilgai ieško kuisiasi po kišenės, patylomis tikina dėjęs užantin, keletą kartų tikina. "Kad tave vanagas, kur galėjo nusibelsti?" Tada jis ima Veronikai aiškinti apie Vytautą Didįjį, galima manyti, kad Trakimo draugai ir paskutinę dešimkę išgėlė. "Vytautas Didysis ant širmo arklio jojo žalgrįje, tą aš gerai žinau"... Tai ženklas, jog dešimtinė užmuština! prapuolė.

★

Kurį laiką tylėdami sėdim ant suolo. Kažin koks paukštis pakelčia naktigultą — perlekia į kitą obelį, ir lapija nutyla. Veronika beveik rūškanai pasižiūri į žvaigždžių pilną padangę, ar uodą vaikydama, ar sielvata stumdama, mosteli prieš akis išplestais pirštais.

— Ne visada noris pažvelgti į žvaigždes. Širdies užlūžta, pasakysiu. — Patylėjus: — Bus gerai viskas. Gal ir geroj vietoj Piter kapuose įkisi. Ir Filiomėna, ir mano sūnus labai brangų grabą užsakė. Į žemę. Mat, prieš žmonių akis...

Jau trečia diena laukiam Piter vaikų — trijų sūnų.

Pamažu, plačiau atsiverdama, Veronika pasakoja. Tai jau jinau jautusi. Toks gyvenimas — pamūrėmis, tokia ir mirtis. Rado jį — Piter prie Everett muziejaus, prie generolo Grantos kojų Veronikos sūnus Rapolas.

Rapolas perėjo gatvėmis, net salinūs galvą kaišiojo — klausinėjo. Girdėjom mieste kalbant, kad Trakimas kartais miegas visą naktį ant muziejaus laiptų. Ten jis paukščius lesina, ten jie dar be diegės, alasa, keldami, tu-pinėja ant generolo pakaušio ir pusryčių prašo.

Daug metų mūsų galiniam kambaryje stovi Trakimui lova. Juk jis mums ir giminė. Kartais ateina, pasėdi ant lovos kraštelio ir man sakys: "Tu, Veronika, manęs neapgaudinėk per akis. Kur tau pradžioje mėnesio padėjau dešimkę, jau seniai tu ir antrą pridėjai". Patyli. Atsidunsta. Toks, tai gyvenimas žmogaus, pasakysiu.

Nežinau, kiek metų atgalios Trakimas atsisakė Piter. "Petras aš esu, Veronika, Petras. Ir ėmė kalbėti savo parapijos žodžiais. Labai pasikeitė, pervir-

(Nukelta į 3 psl.)

LINKSMŲ SV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
LINKIME
VISIEMS MŪSŲ DRAUGAMS
IR PAŽĪSTAMIEMS

PETKUS ir SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street — Tel.: GR 6-2345

CICERO

1410 So. 50th Ave. — Tel.: TO 3-2108

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
visiems savo klientams linki

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

(Package Express and Travel
Agency, Inc.)

2608 West 69th St. Chicago, Ill. 60629
Tel. WA 5-2787

Vytautas Žukauskas ir Maria Noreikienė

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMA

IR LIETUVISKOS RADIO VALANDOS BENDRADARbiai
LINKI VISIEMS LIETUVIAMS LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

Aldona Daukus ir Dukra Sofija

VISOS SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS IŠ WOPA 1490 KIL AM.

Lietuvių kalba: Kasdien nuo pirmadienio iki ketvirtadienio 11—11:30
val. ryto. Penktadieniais 11—12 val. šeštadieniais ir sekmadieniais nuo
8:30 iki 9:30 val. ryto.

7159 South Maplewood Avenue

CHICAGO, ILLINOIS 60629

Tel.: HEmlock 4-2413

TOKS TAI IR GYVENIMAS ŽMOGAUS

(Atkelta iš 2 psl.).

tes septyniadešimtą. Kartą jis mane klausia: "Ar tu dar atsimeni unt kolo karklai siūbo, pakalnaj undo liūliu?" Net nusijuokiau, toks jau ir klausia "Gera, kad atsimeni. O aš matau. Regėti regiu, matau. Tu tu žiūrėk, Veronika: kai vėjelis žvilgančius iš apačios karklo lapus siūbuoja, o tin pakalnaj, pagal Rutkūno pirtų prūdely, undo liūliuoja. Tik regėk, Veronika. Ten dabar aš visas. Čia tik kiau-ri puspadžiai ir pamūras su šunimis. Suprošk, Veronika". Veronika pasimuisio, pečiū truktelė. Gal jai lengviau tai suprasti. — Gal jis ten su savo regėjimais. Ir aš, kaip atgal atgrįžtas arklys, vis tenai ir tenai. Regis, aš čia kaip per kokį kermosių. Pravažiavau, visokių raštų pakelėse pramirgėjo... maniškio kruvina kepurė, rūko lustai iš pakalnės aukštyn... Vaikai sijoną ir laikraščio gabalo gulintį už

— Grįžęs iš parko, jau geram vidurdienu, mano sūnus sukrito ant pirmos kėdės ir susiėmė galvą. Po kiek laiko, jau pypkės atsirūkęs, jis ims ir sakys: "Mūsų visas miestas pasidarė per vieną naktį biednesnis". Ir jis pasakė, vadinasi, radęs ant skuduro ir laikraščio gabalo gulintį už

generolo Grant'o papėdės. Ten, taip sakyti, Trakimo ir būta naktigulto. Ir popierinis maišelis su paukščių lesalu. Ir daktarą pakvietė, ir norėjo vežti pas Pustelnick. Jau iš kiemo išsukęs, kai atsiminės Trakimo ne kartą sakyta "Arkliuku, margu kad nuvežtu atšlaiten". Arkliuko seniai nebėra, kaip ir Gabrieliu Kossik, tiek ir tiek angliakasių nuvežusio į šlaitus.

Veronika, apsidairiusi sode, ilgai trina šurkščius delnus. Gai būt, naktis vėsina rankas. Patylomis, susilaikant atsidusdama: — Čia mano rankomis iščiupinėta. Pasakysiu — žmogus netikėjęs, o teisybė už striūną tiesesnę, kai pasakysiu, jog šitie namai, tie, va, mirusieji, man ir šeimynai, kaip ant pečių išnešė. Iš vidaus retkarčiais suskamba stiklai, varstomos Thomas Hall durys. Geležin tarškėdamas, stotyje sustaigęs raitais, nutyla traukinys. Tai iš Chicago.

Ji nusijuokia, savyje. Ūmai rankomis uždengia, sakytum su laikydama išrūkusį:

— Va, mat, girdi Thomas Hall, kaip vadinau, Tomgalyje stiklus dēlioja, vaišės bus. Kas bus iki ryto, galės ir gerti ir valgyti. Sa-

kys, ko gi ta Veronika Rapalio-nienė krizena. Dėjosi, kai dar senelis Gabrieliu man dažnai duodavo išvalyti tą katiloką. Po-nišką, taigi. Ir vis neužmiršda-bo perspėti, idant aš per daug ant katiloko nespiaudyčiau. Žmo-gysta! Nieko kito neišrasyti, jeigu tegali tiesiai ant jo pa-spiaudyti su sijono padalka nu-šluostyti.

Ir vėl ji bando sulaukyti juoką tarp lūpų, delnus ant vienas ki-to sudėjus.

— Tu, žmogeli, jo neatsimeni. Ak, ką gi aš čia paistau, juk ta-vęs nebuvo tada ir karklyne, ten, mūsų Lietuvoje. Gabrieliu Kos-sikas mėgdavo išgerti, bet jo žmona jį laikė kaip ant pava-džio. Jo Janetta buvo kietų ran-kų ir dolerį pagaudavo, nors ta-sai turėtų ir labai trumpą uode-gelę. Tai ji, misis Janetta, at-skyrė bufetą Tomgalyje nuo val-gyklos aksomu.

— Tai, va, patė Gabrieliu Kos-sik sako, tu, Veronika, pasislėpk po bufetu. Tuo metu laidojo, re-gis, iš paliokų, tokį Černeckį. Daug giminių prisirinko. Sako Gabrieliu, girdi, tu patūnok, jel-gu kas įsimes už bufeto — tai griebk už blauzdų. Gera! Aš ten sau ant tokios dėžės atsisėdau, kiek čia manęs — išsitenku. Tik du maži žiburėliai apšviečia bon-kas, kaip mergaitės su sijone-

lais, visokio gymio. Galvos aš nemaciau, tik kojas įėjusio. Tai aš ir sugriebiau už bato... kad suriks — nugi paties Gabrie-liu balsu. Ir ims spiaudyti, girdi, taip išgaudinėsi. Aš jam pakartoju jo pasakymą. Tai jis ir sako: "Tai mano galva! Senat-vėje visai iškvaršo"... "Ir prašė nieko Janettai nesakyti. Mat, jis žmonai vis tikindavo, kad nema-čiomis nebašniną atlankiusieji atlanda į Tomgalį ir stačiai iš-kaip įkalnį nugalėjusi.

bonkos... Veronika atsidunsta,

— Nepatikėsi, nuo to sugrie-bimo už aulo man Gabrieliu pa-sidarė žmoniškesnis. Aš darbu niekad nesiskundžiau, bet, va, rankos neištesėdavo. Būdavo, išplauni, išklupinėji, vakais iš-tepi vienuolika kambarių. Tai — nieko. Bet po to eidavau į rū-sį. Tada jokių ten mašinių ne-buvo, rankomis, būdavo, plauni, trinki, visokias muilais, miltais. Rankos pirmiau išpursta, o vėliau ima luptis oda, verčiasi pūslės. Kaip ir visi, pradėdavau darbus nuo ryto penkių iki vakaro šešių. Kartais, jeigu negyvelis, tai ir iki vėlumos. Janetta visos gim-i-nės sutempdavo krūvas drabu-žių, įsisodinusi vežimėlin nuvež-davo pas dukteris, vaikaiš apsi-krovusias. Va, tasai advokatas, Janetta žentas, tada vadinom lojeriu, labai išreikalaudavo, jam kad nė dulkėlės. Bet po to su-griebimo už aulo Gabrieliu pa-mažu ėmė mane palaikyti. Čia jis kartais kokių kruopų, čia ko-kį drabužių, girdi, vaikams par-nešk. Bet, va, nebuvo širdyje ramu. Mat, jo žmona vis įtarda-vo jį ten, už aksomo, slapčia nu-geriant. Janetta net ant bonkų žiurstelių pažymėdavo nugėrimą. Tai aš turėdavau meluoti, kad tokio ir tokio pagrabo metu, ne-atpažintas, kai ten buvo užsiėmę negyveliu. Kokių tik šunybių per gyvenimą tu, žmogau, ne-pridirbi!

Susikimšusi megztinį, ji pasi-kiša rankas po pažastimis. Gal būt, vėsa. Ne, tokia naktis iš naktų, nežinau, kiek dar jų liko, sėdėk ir atsidusk. — Juk einu per devintąją. Gal ir netoli šim-to. Nėra, matai, tikrų užrašymų, sako, gimusi aš Lydžiūnų dvare, keturiolikta šeimoje. Matyt, Die-vui nusibodo Damušio vaikus skaityti. Negudriai aš iš tėvų žemės pakilau. Buvau aš jauna, velnių prikišta ligi pažastų. Jau piemenaudama ėmiau rinkti po kapeiką, mat, baisiai troškau ga-baliuko žemės. Tėvas, amžinas dvaro kumetis, džiaudamas au-tus, atsidus visais plaučiais ir sakys: "Nors autus ant savos pasidžiauti". "Aš net kunigui, — mat, piemenė, — kai neturė-jau doro grieko, nudžiugusi pa-sisakiau renkant pinigų. "Lo-kamstava — griekas naididžiau-sias. Susivaldyk. Panelės šven-čiausios pakojuje yra škarbon-kė, įmesk ten sutramdyk vel-nio pagundą". Kartą įmečiau. O veik dvi dienas gražiausi, įme-tusi dvi kapeikas. Pinigo rinki-mu velnias taip apsedo! Jau bu-vau septyniolikos metų, ir kai

Petkevėtiokas vedė šedyte, ūki-ninko dukterį... verkiau. Be aša-rų verkiau, net viduriai susilai-kė, atsiprašanč. Kelionei užte-ko, tai ir sugniaužiau kumštį — važiuosiu į Ameriką! Rinksiu pinigų, dantimis kalendama, po to — grįšiu. Pirksiu žemės dau-giau nei šedys. Ir aš pati vyrą rinksiuos. Ar ne paleistuvystė, va, pasakysiu.

— Get kitaip popierėliai susi-klojo čia. Bala žino, visai ne taip. Kai man kada būdavo labai jau aitrū ant širdies, savo sūnui ap-sakydavau. O jis: "Nors tai jau sakei, mama, bet kartok. Kar-tok, nes tokia visų ateivių da-lia. Akmenis reikėtų prakalbin-ti, tegu ir jie apsakineja". Klau-si, kuriais perteliskavau vande-nis? Ar aš žinau. Tai dar prieš japonų — ruskių karą. Nėt pa-manau, kol jūs čia, vokiečių ir tų baisių raudonųjų nebuvo iš-guiti, tai mes karą vadinom ar-mabilu. Ak, nors galugaliuose iš-moksiu žmoniškai liežuviu. Tai jūs, va, atvežėt žodžius: švarus, gyvata, auka, vilionės. Tokie žo-džiai! Ir sekmadienis, ir antra-dienis, ir penktadienis. Iš pra-džių kažin kas lyg ir ne taip at-rodė. Greit persiimi. Tu netikė-si, aš gi, dvyloji neraliuota, gal tik koks penktas šviesių me-telių pralėkė, kai mano sūnus Rapolas prisodino mane skaity-

mui, rašymui. Iš rašto ne kas — nagai jau per daug nuskalbtai. Skaityti — išmokau. Paduok dabar, ką nori, kremtu, kaip se-nelis bedantis riešutus. Na, bet gi palauk, apie dėjimąsi čionai buvau pradėjus. Ne galva, o rė-tis — Ji patyli. Prieš akis pra-

siskyrusiais pirštais pavadžioja. — Matai, kartais vakare ima ro-dytis daugiau negu penki. Ta-da turiu pailsėti.

— Atvedė mane ant virvutės. Taip, taip, tu nesijuok. Najorke,

(Nukelta į 4 psl.).

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų linki visiems klientams, draugams ir pažįstamiems

BRIGHTON BAKERY

ANTANAS MACKEYVICIUS, Sav.

Telef.: Vİrginia 7-1250

2457 West 46th Place Chicago, Ill. 60632

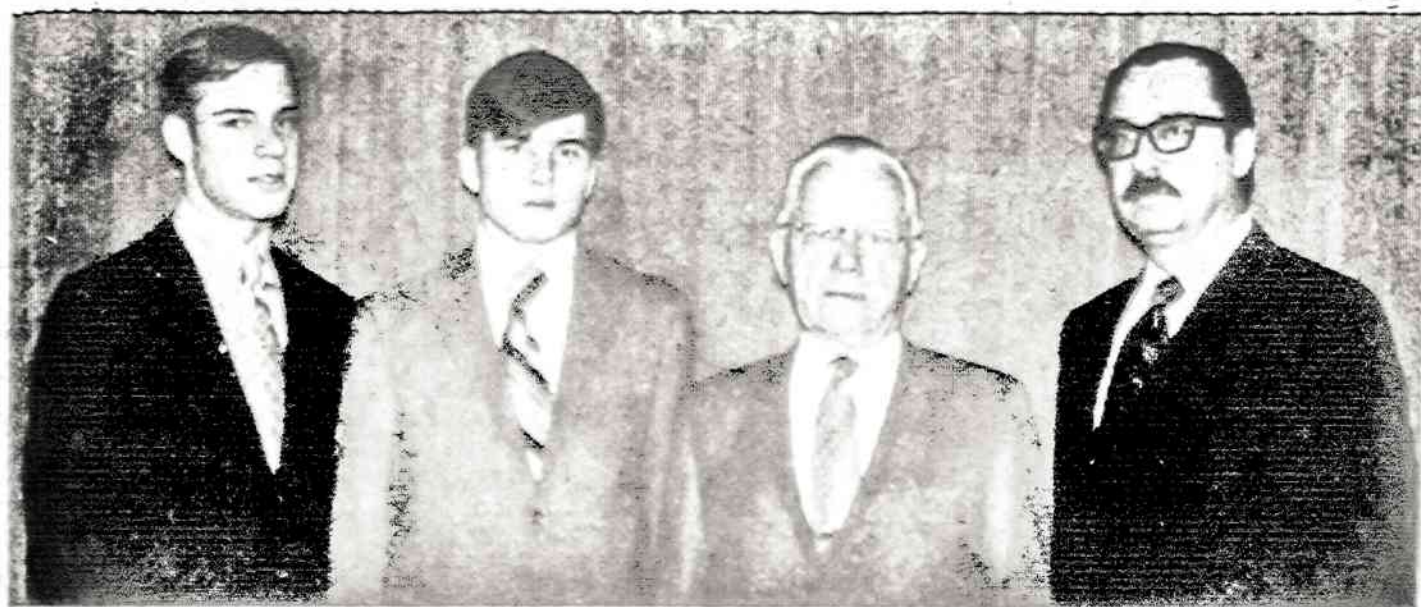

SVEIKINAME VISUS MŪSŲ GAUSIUS KLIJENTUS
SU
NAUJAIS METAIS

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION
MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE
VYTAUTAS VALANTINAS, Savininkas

2501 W. 69 St. — Chicago, Ill. 60629. Telef. WA 5-2737
3333 So. Halsted St. — Chicago, Ill. 60608. Telef. 254-3320

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
DRAUGAMS, KOSTUMERIAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS!

S. BALZEKAS, III R. BALZEKAS S. BALZEKAS, SR. S. Balzekas, JR.

Balzekas Motor Sales, Inc.

CHRYSLER — PLYMOUTH — Distributor

"U WILL LIKE US"

4030 Archer Avenue

Telephone Vİrginia 7-1515

LINKSMŲ SV. KALĖDŲ ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

LINKIME SAVO TAUTIECIAMS.

Pageidautume, kad ateinančiais metais sumažėtų mus skiriantieji maži, dažniausiai as-meniškos ambicijos dalykėliai, bet būtų sukauptos kiekvieno geros valios lietuvio visos pas-langos dideliam ir vieningam Lietuvos išlaisvinimo darbu. Tikrai vieningas, gerai organi-zuotas bendras darbas bus nadingas pavergtai mūsų tautai.

MARIJA ir ANTANAS RUDIS su Seima

LITHUANIAN RADIO FORUM

TOKS TAI IR GYVENIMAS ŽMOGAUS

(Atkelta iš 3 psl.)

taip sakyti. Najorke išlipau vos gyva iš laivo. Septyniolika dienų teliuskavo. Žmogus negali pagal savo vyžas urėdai batus siūti; jeigu jau septyniolika, tai tegu bus. Bet kad valgyti tai jau — tošė ne valgymas. Duona tokia supuolusi, bet ir tos ant galo liežuvio užmestina. Dar silkė duoda, o vandens vos ketą lašų. Sėdi, būdavo, viršų laivo, siūbuoja tave, o tu žiūri į vandenį ir — troškuli vaduojies. Tiek vandens! Ir ima akys viskas rodytis. Vakare kartą sėdžiu ant laivo, tai norisi gerti, nors plytą širdį prispauk. Saulė leidžiasi toli, o bangos be jokio nuovargio laivą ir tave puola ir puola. Ir matau — nugi Rūšeno banda... atsiūbuoja. Ir margoji vagilka, ir bulius Treiskus, visada viskam greitas. Iš paskos pil-

kų avių gal kelios dešimtys. Ir tiesiai į mane. Aš surikau, rodos, rankas iškeliau... Atgaivino vandeniu. Su manim siūbavusi Adelė Varnagiryčia pasakojo, kad jau ir man, kaip Valiluo Eugenijui, buvo gatavi prižiūri geležinį po kaklu.

— Nakčia išėjom į Skrantus. Trisdešimt septyni. Mes tik dvi mergės. Padavė virvę į rankas, sako, nepaleiskit. Per naktį ne ką nuknapsėjom. Viens kitam lipam ant kulnų, baramės. Bet argi to nežinai? Skrantų nepasiekėm, labai jau sunykom. Pasukom į Šenadory. Ten aš jokio giminės, pažįstamo. Bet tuoj mane priėmė tokia ponija Golubovska. Aš, mat, lenkiškai graibiausi. Ji, ta Golubovska, didelį namą — saliną laikė. Buvo ten ir kambary, kur grūdosi lyg piestoje jauni vyrai — maineriai.

Ji lyg ko susimąstė. Pamojavo prieš akis penkiais pirštais. Šiaurės danguje nukrito žvaigždė, akimirksniui ugnimi perplaudama skaidrų dangų. Iš Tomgalio kiló garsų mišinys. Ten, manytina, vaišinosi. Ar ji klausėsi garsų, ar ją pertraukė žvaigždės kritimas.

— Man lenda vizokių kvailysčių, kartais tarytum galvą derėtų lanku suveržti, kaip kokią alaus bačkelę. Aš vis manau, kur yra mano žvaigždė? Sako, mirštanciojo ir žvaigždė nupuo- ant kulnų, baramės. Bet kur maniškė? Ar ji ten, viršum Garstupio kalnelio, žiba vis tokia pat, skaidri lyg ašara, ar ji atsekė mane čionai, viršum kami- nių, padūmavusio dangaus? Nuo Kalpokišio buvo čia toks šapo- ga Jeronimas. Visokių niekų maišas. Jam ten, Marvino sky- lėje — breikeryje bosas dėl kaž- ko anglių gabalu į galvą, bet

vėliau — atsigavo. Jis, ką gi, mane visu glėbiu. O aš — gra- finu. Pasiutusi buvau, nugi ga- lėjau ir akis stiklais išgrūsti. Aš rėkiu, jis rėkia. Ir Golubov- ka, ir kiti subėgo. Jis kaip mei- telis kruvinas, aš ir krauju ap- taškyta. Rankoj vis dar laikau grafino kaklą. Pasibaigė. Įgra- sino niekam nesakyti. Už tris

„aš nenoriu už dyką“ Ir puolė jis mane visu glėbiu. O aš — gra- finu. Pasiutusi buvau, nugi ga- lėjau ir akis stiklais išgrūsti. Aš rėkiu, jis rėkia. Ir Golubov- ka, ir kiti subėgo. Jis kaip mei- telis kruvinas, aš ir krauju ap- taškyta. Rankoj vis dar laikau grafino kaklą. Pasibaigė. Įgra- sino niekam nesakyti. Už tris

savaites sumokėjo šešis dolerius. Vakare pats jos vyras pora ark- lių atvežė į Skrantus, pas Stik- lius. Jie buvo nuo mūsų kraš- to.

Mus šaukia į vidų. Pravėrus duris, sklinda geros kavos kva- pas, virsta pro duris garsios, traškos kalbos.

— Nu, tai, va, baigsiu. Štai

(Nukelta į 5 psl.)

POVILAS DARGIS,
SLA Prezidentas

KALEDŲ ŠVENČIŲ
IR
NAUJŲJŲ 1975 METŲ PROGA
SVEIKINU VISUS SUSIVIENI-
JIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE
NARIUS IR VISUS GEROS
VALIOS LIETUVIUS

— Ta „pečenki“ greit parodė ragus. Kai jau aš atsigavau, jau man ir linksma, net niūniuoti iš- drįsau; veidas, būdavo, nukais- ta, kai tie burdingieriai mane gi- ria. Čia toks Stasek Volčinski man saldinių siūlo, čia tas nuo Vilniaus, lietuviu dėdamasis, var- du Vladislavas, lenkiškai mane giria. Jau jis plaštaku į minkš- timą, jau jis vakare sutikęs tai- kosi į glėbį. Tai dar nieko. Bet pradėjo ateiti svetimi, išsigėrė apačioje. Lipa, būdavo, į viršų ir ten miega. Kartais ne vienas. Vienas iš tokių, jau žmogus me- tuose, ir geru miuile kvepia, ir rankos minkštos. Tai jis atėjo į viršų ir mane pašaukė. Aš, ne- šyta, — einu. Gal jam, sakau, alaus ir valgio kokio. Jis gi — užsitrakina iš vidaus ir liepia gul- ti į lovą. Kalba gražiai lietuviš- kai. Aš matau, kad ne geroji, tai grafiną su vandeniu laikau prieš save ir sakau: nelisk! Dre- ba širdis, savo balso nepažįstu, bet aš ant savo. O jis ir šiaip ir taip, lyg juokais. Galop: Ką tu čia, varle, aš už tave sumokė- jau penkis kvoterius! Jeigu ge- rai, tai ir tau penkis — pečenka!

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
linki visiems
taupytojams ir geros valios lietuviams

ST. ANTHONY SAVINGS AND
LOAN ASSOCIATION

VALDYBA IR DIREKTORIAI

1447 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650

Telefonai Priemiesčiams 656-6330, Miestui: 242-4395

OFFICERS

PAUL PUTRIM, President
JOSEPH BUTKUS, Vice President
CHESTER ARASIM, Vice President
ADAM BERNADISIU, Treasurer
JOSEPH F. GRIBAUŠKAS, Exec. Secretary
BENNIE DIRZIUS, Asst. Secretary
HELEN P. RUKUZA, Controller
ATTORNEY:
PAUL S. ZUMBAKIS

Joseph F. Gribauskas
Exec. Secretary

DIRECTORS

CHESTER ARASIM
ADAM BERNADISIU
ANTHONY BERNADISIU
BENNIE DIRZIUS
JOSEPH BUTKUS
JOSEPH F. GRIBAUŠKAS
MARTIN J. NAPOLI, Jr.
PAUL PUTRIM
PAUL G. PUTRIM

CHICAGO TAUPYMO ir Skolinimo Bendrovės

VALDYBA IR DIREKTORIAI LINKI JUMS LINKSMŲ KALĖDŲ,
STIPRIOS SVEIKATOS, SU JŲSŲ PAGEIDAUJANČIU NORU,
KAD VISKAS IŠSIPILDYTŲ.

PHILOMENA PAKEL, President

Paveiksle iš kairės į dešinę: Albert Kueltzo, direktorius; Dr. Raymond Bartz, direktorius; Charles Bea-
cham, direktorius; Philomena D. Pakel, prezidentė; W. B. Sebastian, viceprezidentas ir direktorius, Stan-
ley Balzekas Jr., direktorius, ir John E. Pakel, viceprezidentas ir direktorius.

LINKSMŲ KALĖDŲ VISIEMS LINKI

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
DIREKTORIAI IR VALDYBA

VALDYBA:

PAUL J. RIDIKAS Prezidentas
OLGA RYPKUS Sekretorė ir biznio vedėja
NORBERT JANKOWICZ, Vykdomasis Viceprez. ir
Sekretorės pavaduotojas
K. M. AUGUST Iždininkas

DIREKTORIAI:

K. M. AUGUST WILLIAM V. MANKUS
JOHN E. HARTNETT BETTY J. SANN
NORBERT JANKOWICZ LILLIAN A. TOTH
PAUL J. RIDIKAS ARTHUR E. TUMOSA
OLGA RYPKUS

UNIVERSAL SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET

CHICAGO, ILL. 60608

Telefonas: 421-3070

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
savo rėmėjams, Naujienoms ir visiems
lietuviams linki

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ IR PAŠALPINIO KLUBO VALDYBA IR NARIAI

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
linki visiems geros valios lietuviams

Mr. John G. Evans ir šeima
Mr. and Mrs. John G. Evans jr. ir šeima
Mr. and Mrs. Stanley P. Evans

ir
Mrs. Agnes Mažeika

6845 So. Western Ave. Chicago, Ill.

SKAITYKITE NAUJIENAS

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Linki Visiems Chicagos Lietuviams
CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIŲ ASOCIACIJA

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituanica Avenue Phone YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. California Ave. Phone LAfayette 3-3572

G. F. RUDMINAS

3319 So. Lituanica Ave. Tel. YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11023 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted St. Phone YArds 7-1911

PATARNAUJAME DIENĄ IR NAKTĮ
Turime koplyčias visose miesto dalyse.

TOKS TAI IR GYVENIMAS ŽMOGAUS

(Atkelta iš 4 psl.).

tam nedaug kalbėjom. Ir meilų
žodį sunkiai ritinom. Mama nu-
taikė, kai aš kieme visam kubi-
le kojas mazgojau, tai ji ir sa-
ko: "Kitur bus kitaip", ir tyli.
Ir aš tyliu. Ašara man jau prie
pat vartų, kaip sakydavo mama.
"Gyvenk, dukra, taip, kad nesi-
sarmatytum vakarykščio". Ir
lyg kalba užlūžo. Ji su šakele
dienėdžio, kurią ant pirštų suka
į žemę žiūrėdama. O aš iš ku-
bilo, pasilenkusi, užmetu akį ant
mamos ir matau, kaip ji pasime-
tus. Jos rankos dreba ir dieme-
džio šakele rėšamos. Ji basa, ko-
jos suplaisėję nykščiai atsiskyrę,
krūtine įkritusi, per lininę suk-
nelę kilnojasi. Taip dabar viską
matau, ką tu pasakysi. Ir ji vėl
kažin ką nori sakyti. "Nubrauk
uodą nuo kaklo, Veronika". Ir
tas uodas, ką gi, tegu jis ten,
bet ausis pagavo Veronika.
Man regis, tik tada aš su-
žinojau savo vardą. "Tai tuoj
atvažiuos Skruodys, pėvėžės..."
Ji, mama, lyg atsiprašydama,
savo kietas suplaisėjusias ran-
kas pašluosto į suknelės šonus,
baillai taip prieina prie kubilo
ir greit man pabučiuoja kažin
kur prie ausies: "Sudiev... su-
diev mano..." Ir pritrūko garso.
Aš atsistoju kubile, tokią lyg
nedamuštą, žiūriu į ją, mama...
ir nežinau, ar lipiti iš kubilo ant
kiemo žemės, ar kaip čia. "Su-
diev, mama". Tada ji sustojo,
atsigrįžo ir lyg, seniai sudėliotą
lauktą, išbėrė: "Mylėk žmones.
Mylėk, visus. Už vis labiau, lai-
kykis su saviškiais". Tada aš ne-
žinojau, kad aš jos daugiau jau
nematysiu. Ale jau einam.

Ji kairiu pečiu pasinėšusi, su-
lenkta nąstų nuskubėjo. Ji, gal
būt, slėpė akis. Prie pat durų,
man regėjosi, ji kita ranka per-
braukė per skruostą. Vieną ir
antrą.

Didžiojo salėj, Tomgalyje, bu-

vo atskleista aksominė uždaiga.
Ten pats Joe Kossik, praplikęs,
vienuolio vainikėliu apie ausis,
spindis tepaluotais plankais, vi-
siems apskritai, mokančiai pa-
tarnavo. Veronika privedė ma-
ne prie Fleo-Filiominos, aukštos,
krūtiningos šviesaplaukės. Blon-
dinė tuojan atsprasė primiršusi
lietuviškai, bet tai buvo tuščias
pasigyrimas, — ji kalbėjo gra-
žiai ir tiksliai. Tuoj pridūrė, kad
tai nuopelnas Veronikos, ypač
jos sūnaus Rapolo. Las Vegas —
pasaulio kalbų babilonas, bet net
lietuviškai, ačiū Dievui, reikar-
čiai išgirsti. Las Vegas tai pek-
la, pridengta popieriniais rojais
paveikslais.

— Ir tu, Filiomina, toje pek-
loje. Grįžtum čia.
Grįžau, bet... — ji mostelėjo
ranka į kitas duris, kur jos tė-
vas jau gėlėse skendo. Matėm,
taigi, Filiominai atsiradus, net
du gėlininkų vėžimus.

Atrodė, lyg drėgmė sužibo Fi-
liominos sumaniai išdažytuose
vokų kampučiuose. Mes pasi-
traukėm. Filiomina buvo grūti-
te užgrūta. Visko klausinėjo,
užjautė vis nauji, nematyti vei-
dai. Jie tikino buvę geri Piter
draugai, ir labai nuliūdę netekę
Piter. Atėję per dvejus duris,
netrukus gailiautojai eilute rū-
pestingai rikiavosi prie bufeto.
Atskirai nuo lentynų miško ant
bufeto stovėjo rikiuotė Four Ro-
ses, Canadian Club, Seven Crown
ir visokių spalvų ir visap nu-
žymėtų. Tai gausiai plovė liū-
desi, kurio ir šiaip buvo nedaug.

— Čia visokie kiaušės, pažis-
tu juos, viliojo iš Piter skatika,
kai jis vėliau — buvo nemato-
mas. Gal jis ir pats tai nutuko-
nes vis eina, būdavo, vienas, vi-
siems kelią duodamas, vis toks
lyg svetimas viskam.

— Gal ir mes čia tokie pat?
— Jau tu nesakyk, — ji su-
stabdė už rankovės einant pro
duris į gėlių kambarį. — Man
Petrus akis praverė. Jeigu ma-
no sūnus dabar dėl mūsų kitių ir
gula ir kelia, tai pasidėkavoti
turiu Trakimui. Sėskim čia. Čia
dar yra vazonų, kuriuos savo ran-
kom ne kartą nučiupinėjau. Va,
matai, šitas kaktusas, aš jį iš-
auginau, turi metų, padla. Čia
senelis Gabrielius, kai per daug
bonkų pakildavo, ateidavo ir
užmigdavo. Kvietkeliai, girdit,
svaiginę. Net vargus užmiršti.
Palauk, apie ką aš čia

— Tu gi sakyk, ką aš buvau
pradėjusi. Aa, taigi — Petras.
Aš, žinai, iš dvaro, tylaus, gero,
bet užuito kumečio diegas. Klau-
sia mane, tavykusią, į šį Krantą,
kas aš?

"Merga", atsakau.
"Matom, kad ne karvė. Kokios
tu religijos?"

"Aš? Katalikė, o kas gi dau-
giau?"

"Nemandrauk, sakyk, kokios
tautybės?" "Katalikė".

"Tai religija", atsako aukštas,
bet negražus vyras. Malonu, kai-
ba lietuviškai, bet aš pirmą kar-
tą girdžiu religiją. Taip pat ir
tautybė.

"Jeigu tu iš Lietuvos, tai tu
lietuvi".

"Tai gal taip".

"Ne gal, o taip".

"Matai gi, kad taip!"

— Taip aš kalbėjau iš laivo
išlipus, įrašoma į šio krašto kny-
gas. Nedaug man trūko, jog bū-
čiau pasisakiusi palioke, nes dva-
riokė buvau ir riečiau skiautere,
mokėdama keletą vėptelėjimų
lenkiškai, kaip tada sakydavo
Lydziiuuose, šlekečiai pasikal-
bėti. Taip aš ir pragyvenau
Skrantuose dvejus metus, kar-
tais pagalvodama apie tautybę
ir religiją, kaip apie keistus žo-
džius. Aš pradėjau vaikščioti
į švento Stanislovo bažnyčią,
mat, ten kunigas mokėjo lietu-
viškai, bet mes — parapijiečiai
vadinomės paliokais, nes lietu-
vis — pagonis, tai ne kartą sa-
kė pamoksluose stasistinis ku-
nigas Kakariška, tikras suvalski-
nis, ūkininko vaikas, tėvų na-
mose tik lietuviškai kalbėjęs.
Veronika apeina gėles, žemę
patikrina, ar gana drėgmės, žie-

dus palenkusi kvėpina. Lilidiam
kambariye pagal sienas ant laip-
tais išdėliotų lentų šimtai gėlių.
Veronika gėles vardais vadina,
ji net išsitiesia, statesnė eina
nuo žiedo prie žiedo.

— Iš čionais gėles ir prie al-
toriaus nešiau. Vos spėjau su-
griebti. Kai dabar atkrintu at-
galios, tai gali juoktis iki išti-
nimo... Tu žinotum, kaip mane
surado vyras, tai juoktumeis pa-
sisokinėdamas.

Iš lėto slinkdami pagal gėles,
girdim alasą ten už aksomo.

— Tai ne laidotuvės, bet vese-
lijos. Palauk, dabar kaip nu-
šaukia? Taigi, taigi, — vestuvės.
Kai aš vedžiausi, sakytai tinka,
kai mano vyrelis, tas juodaplau-
kis Rapalio, tempė mane iš
skalbyklos, tai nežinojom žodžių
"išmyli, iš meilės".

Atbogatina į Skrantus, pas Sti-
klius sutilpau su Stikliaus trimis
vaikais dviejuose kambariuo-
(Nukelta į 6 psl.).

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linkime
pacientams, draugams ir pažįstamiems
DR. P. ATKOČIŪNAS
DENTIST
1405 So. 49th Ct. Cicero, Ill. 60650
Tel.: OL 2-4276

Linksmų šv. Kalėdų švenčių ir laimingų
Naujų Metų linkiu savo pacientams,
draugams ir pažįstamiems
DR. VYT. TAURAS
Gydytojas ir Chirurgas
2652 W. 59 St. Chicago, Ill. 60629
Tel. PR 8-1223

Linksmų žiemos švenčių ir laimingų Naujų Metų

LINKI

LIETUVIŲ TAUTINĖS KAPINĖS

(Lithuanian National Cemetery)

VALDYBA IR DIREKTORIAI:

WALTER R. SLENCH — Prezidentas	MARTYNAS GUDELIS
ANTHONY J. POWEL — Viceprezidentas	JOHN JOKUBONIS
ALFRED DARGIS — Iždininkas	ALGIRD MICKEVICIUS
MATT BATUS — Sekretorius	JOHN ZALATORIS
PETER DAPSER	

STANLEY R. KASLAS — Superintendentas

8201 So. Kean Avenue, Willow Springs, Ill. 60480. GLobe 8-0638

SVEIKINAM "NAUJIENŲ" SKAITYTOJUS IR BENDRADAR-
BIUS SU ŠVENTOMIS KALĖDOMIS IR LINKIM VISIEMS
NUOTAIKINGŲ ŠVENČIŲ IR DAUG LAIMĖS NAUJUOSE
METUOSE!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

INSURED SAVINGS • HOME LOANS

2212 West Cermak Road • Chicago, Ill. 60608 • Tel.: 847-7747

INDELIAI APDRAUSTI IKI \$40,000

OFFICERS
PETER KAZANAUSKAS
President
CASIMIR G. OKSAS
Exec. Vice-President
WALTER MISEVICH
Vice-President
STEPHANIE SIMONAITIS
Secretary - Treasurer
ANTHONY L. LAPINSKAS
Attorney & Ass. Secy-Treas.

DIRECTORS
PETER KAZANAUSKAS
WALTER SIMONAITIS
ANTHONY L. LAPINSKAS
WALTER MISEVICH
CASIMIR G. OKSAS
JOAN K. OKSAS
STEPHANIE SIMONAITIS

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday, 9 A.M. to 4 P.M. Thursday, 9 A.M. to 8 P.M. Saturday
9 A.M. to 1 P.M. No Business Transacted on Wednesday.

GRETA NAMO DIDELE VIETA AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
linki taupytojams ir visiems Chicagos
ir jos apylinkių lietuviams

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Direktoriai ir Valdyba

EUGENE PIETKIEWICZ, Prezidentas

47 and Rockwell Street. Tel. LA 3-1083

VISIEMS PRIETELIAMS, DRAUGAMS IR BIČIU-
LIAMS LINKIŲ LINKSMAI PRALEISTI KALĖDŲ
ŠVENTES IR LAIMINGAI SUTIKTI
NAUJUOSIUS METUS

Dan Kuraitis

TOKS TAI IR GYVENIMAS ŽMOGAUS

(Atkelta iš 5 psl.).

se. Ten ir kiaušėms bulvės, bu-
rokus šutino, ten dar vakarais
ateidavo trys vilniškiai vyrai, ku-
bile skara užsidengę kėrę, per-
siplauti grįžę iš kasyklų. Visi
trys, žmonas ir vaikus palikę, len-
kė, peną prie peno šeimoms at-
sikviesti. Kurį laiką, Stikliaus
įprašyta, dirbau pas kunigą Ka-
karišką. Tiesa, jis ne taip, tik
jo tėvas, kurį Stikliai pažino, va-
dinosi tėvų, senelių pravardę
Kunigas šaukėsi Kokorkevič Zig-
munt. Ten po jo bažnyčia mū-
rijo tokią salę, tai aš maišiau
cementą, tempiau vandenį, ka-
linėjau balanėles. Tuo metu at-
sirado Trakimas. Vyras pačioj
jaunystėje, blondinas, kaip iš
korio lietas. Jis mokėjo ir ra-
šyti, ir skaityti, ir kas tada bu-
vo netikėtina, jau jis gerokai
anglišką žodį kabino. Tai jis ma-
ne nutempė į tokią skalbyklą.
Vadinosi ta skylė Swan, drėgna
ir vis garuose siūbuojanti, saky-
tum mirštantis paukštis. Toje
Swan-gulbėje bėru arkliuku
skalbinius išvežiojo Trakimas.
Tuoj jis tą gerą darbą gavo, mat,
susikalbėjo. Tai, va, subatos,
ak, tiesa, — šeštadienio popietė-
je bosas sako: tave nori matyti
prie vartų toks vyras. Išeinu be
skarelės, su šikšniniu šlapiu to-
kiu priedangščiu. Teisybė, vyras
šventiškai apsilvėjęs, rūtos ša-
ka atlape. Baltas ilgas kaspinė-
lis — vestuvinis, tuoj matyti. Ir
jis tiesia savo didelę ranką, o aš
greit šluostausi muiluotą ir:

„Tai tu būsi Verusia Damu-
šytė?“

„Būti kaip ten, bet jau esu.“

„Tai man patinki, kad juoką,
taip sakyti...“

Matau, žmogutis kiek sumi-
šo, ir man visokios nuojautos
galvoje.

„Aš tai esu Rapolas, toks ma-
no vardas. Tėvelių pakrikštytas.
Pavardė tai mano — Rapalio-
nis. Pagal senelius, pagal tėvus. Ka-
talikas aš esu. Ir jūs būsit ka-

talikė“ Jis pažūrėjo į meda-
likėlį ant kaklo.

„Aš atėjau, taigis, atėjau, kad
už manęs eitum. Ale greit“, ji-
sai pridėjo, pažūrėjęs į mano
akis.

— Aš suglumusi, beveik bėg-
ti noriu. Ir stenu. „Tai kad aš
pirmą kartą...“ Ir aš pirmą kar-
tą...“ Ir aš tave pirmą kartą
matau, ale žmonės sako, kad ne-
paleistuvė. Aš pinigų turiu. Aš
ne maineris, aš kepykloje duo-
nų ir pyragų minkau.“

„Na, va, ale palauk, kaip taip
ant greityjų?“

„Nugi ratavok tu mane. Ir
pyragai iškepti, ir jau kambarys
užsakytas, ir jau muzikan-
tai...“

— Tai man šovės į galvą: va-
dinasi, jis su kita susigiedojo.
„Betgi tu man pirmą kartą kal-
bi apie muzikantus, pyragus.
Juk tu nežinojai?“

— Mano jaunikiš rangosi, pa-
sitaisė kaklaryšį ir mikčioja. Aš
tuoj matau, kad gera skylė pra-
smukti, tai ir kalu: „Su kuria
sutarėt, su ta užbaikit“.

„Tai kad ta... velnio abrozės,
pabėgo. Vakar viskas buvo ge-
rai, dar iki vartų palydėjo. Sau-
ją pinigų jai palikau. Nugi ar
tai žmoniška... ji pabėgo su pa-
lioku. Sekūnas toks, su ūsiu-
kais... Kaip čia, juk viskas, ir
pyragai iškepti.“

— Matau, žmogus arti ašarų.
Ašarų, nepakeliu, nors tu čia ką.
O jis lyg pamatęs mano svyra-
vimą, tuoj permetė kryžių, net
du kartu, ir sako: „Aš prieš po-
ną Dievą galiu prisiekti... aš do-
ras, negeriu. Aš matai, kokioj
bėdoj, kokioj sarmatoj... Visi lau-
kia. Ir kunigas laukia, ir muzi-
kantai, ir pyragai. Tu tik nebe-
gaish. Nagi, mes — saviškiai“.

— Tie žodžiai man tuoj pri-
minė motinos žodžius. Tai jis
ir katalikas ir taip pat lietuvis
— saviškis. Betgi, pone tu šven-
tasai, pirmą kartą žmogų regiu.
Ir jis vėl žegnojasi, tikindamas,
kad nemeluojas. Tuo metu pa-
sirodė Petras, taigi Trakimas.
Aš prie jo, nutempiu už kampo.
Užklaustas atsako: „Žinau, kad
ne girtuoklis. Mušantis irgi ne-
mačiau, Vyras! Pati matai“. —
Tada ir gerė neužsimerkdami, ir
mušosi, kraujais paspringdami.
„Tu, mergele, bijok Dievo, ir
mane gaisinti — tai nieko, bet
visa vestuvė laukia. Einam. —
Ir nori imti už rankos.“

Pažūrėjau į akis, regis — do-
ro žmogaus. Ir einu. Persireng-
ti. Gyvenau tada tokioj kėrtėje
pas Kossikus. Dar senelis Ga-
brieliūs buvo. Aš prie jo puolu
ir prašau išvaduoti, patarti. Se-
nis, pypke apačią ūsų palyginęs,
priėjo prie vartų Rapalio-
nio pamatyti. Jis ir sako, kad vedy-
bos tai adatos ieškojimas šiene
ir dar naktįje. Aš greit persi-
rengiau, čia, įšokus į gėles, žie-
dą vieną kitą. Bėgu pro vartus;
tuo metu atvažiuo porinė karieta.
Ne prastus nabašninkus, bet
gimines, bajorus, salūnininkus
Gabrieliūs joje veždavo į kapus.
Tai senelis Gabrieliūs liepia sa-
sūnui mudu nuvežti į bažnyčią.
Pirmą kartą aš tada atsidūriau
lietuviškoj. Mano Rapalio-
nis, karieto išsitiesęs, kaip žašinas
avižose, sėdi ir man ranką spau-
džia: „Aš jau tau neužmiršiu
atsilyginti, kad tu mane iš tokios
sarmatos, iš bėdos...“ Bažnyčioj
jau radom visą gaviędą. Kuni-
go Čiuro dar nebuvo. Buvau gir-
dėjusi, kad jis žodžiais kaip bo-
tagu kerta. Dreba man širdis.
Beveik noriu nerti iš bažnyčios,
bet matau, kaip mano pasirody-
mu nušvito vestuvės — vyrų, mo-
terų veidai. Atsirado kunigas,
vargonai groja, o aš žiedą netu-
riu. Apyžiū, toks sausas gys-
lius, savo paskolino. Mažas tas
jo žiedas, o mano rankos išpur-

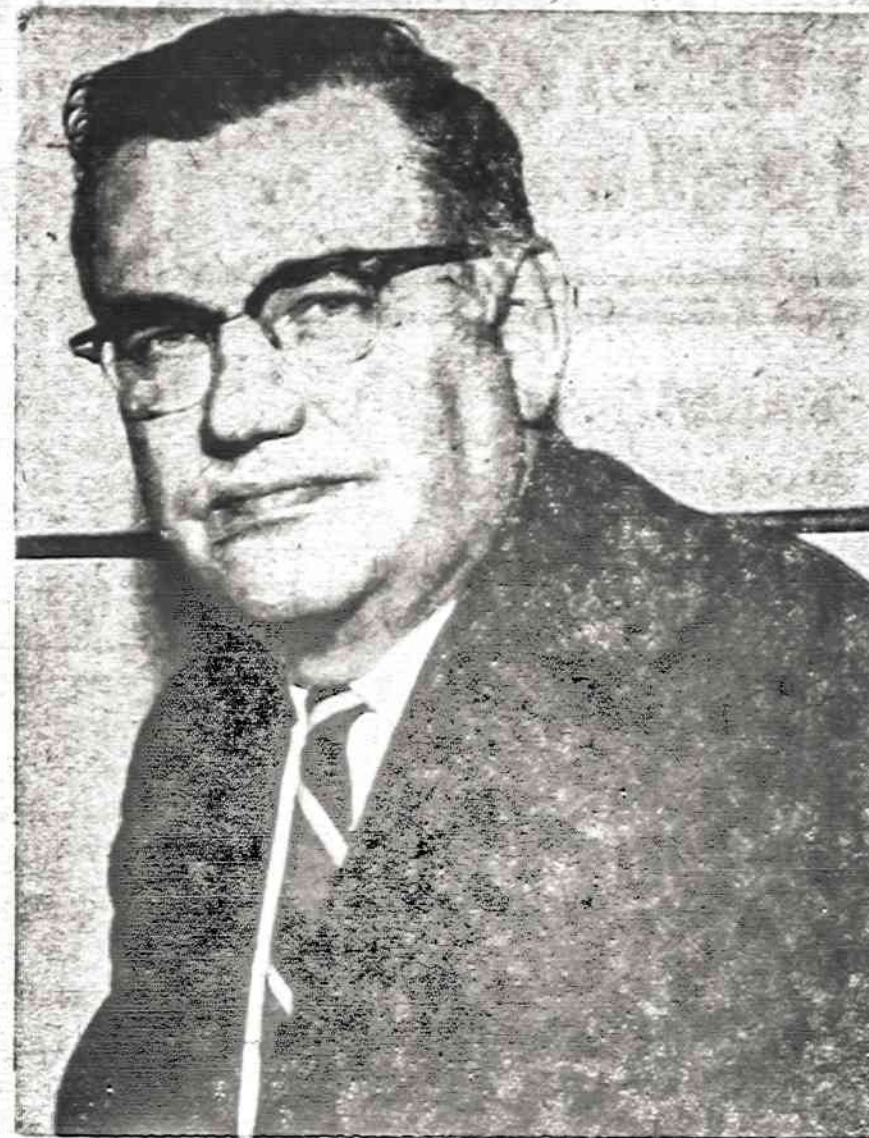
te, pirštai kaip dešros. Šiaip taip
ant galo piršto užmovė. Manau,
tai bus ragaišio! Po šilūbo ku-
nigas Čiuras kviečia į zakrasti-
ją. Manau dabar: tu, mergele, su-
žinosi, kaip sirgti guzais. Ana,
va, Čiuras sveikina Rapalio-
nį, mane irgi, vadindamas Rapalio-
niene. O vyrui, taigi, sako: „Tai

gerai, Rapalio-
ni, kad tu tą pa-
klydusią avį atvedei iš paliokų
tvarto“. O man sako: „Žiūrėk,
kad būtų šeši sūnūs ir šešios duk-
terys. Parapijonų man baisiai
trūksta...“

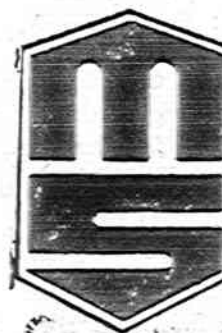
— Karieton lipo ir muzikan-
tai. Dardam, muzikos lydimi.
Miestas žiūri. Ir man mintis
kaip kibirkštis: Tai kad mano
mama!... kad ji mane karietoj,
mieste! Ir bažnyčia, ir grabė-
rius, ir kepykla, ir salūnai atbė-
ga pasitikti. Net akys sumargu-
liuoja!... ir sutinku ir palieku!
Tai matai, toks tai gyvenimas
žmogaus.

(Pabaiga)

DŽIAUGSMINGŲ KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ
visiems kostumeriams ir prieteliams linki

FRANK ZOGAS — Prezidentas

MIDLAND SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION

8929 S. Harlem Ave., Bridgeview, Illinois 60455 • Phone 598-9400
4040 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632 • Phone 254-4470

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ LINKI VISIEMS
GEROS VALIOS LIETUVIAMS

METROPOLITAN
BANK & TRUST CO.

VIENTELIS LIETUVIŲ ĮSTEIGTAS COMERCINIS BANKAS CHICAGOJE

2201 WEST CERMAK ROAD Kampas LEAVITT STREET
CHICAGO, ILL. 60608 Telefonas: 254-1000

WILLIAM O. KURTZ, JR. ADOLFAS BALIŪNAS
President Vice-President
KIEKVIENAS DEPOZITAS F. D. I. C. APDRAUSTAS IKI \$40,000.

SLA 134-ta MOTERŲ KUOPA SVEIKINA
NAUJIENŲ redakciją, administraciją, skaitytojus ir
visus SUSIVIENIJIMO narius, linkėdama
LINKSMŲ KALĖDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ
1975 METŲ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE
134-tos MOTERŲ KUOPOS VALDYBA ir NARĖS

